

Jakub Majmurek
Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN

Genezy kapitalizmu: Marks, Foucault, Deleuze
[résumé]

W swoim wystąpieniu chciałbym przyjrzeć się problemowi stawania się kapitalizm. Chciałbym zestawić tu ze sobą trzy różne ujęcia genezy kapitalizmu, jakie można znaleźć w pracach Karola Marksa, Michela Foucault i Gillesa Deleuze'a. Dla każdego z tej trójki kapitalizm jest tak naprawdę czymś innym: dla Marksa sposobem produkcji, dla Deleuze'a społeczną maszyną pragnienia, dla Foucault chyba przede wszystkim nazwą określającą pewien zbiór historycznie umiejscowionych praktyk władzy i wiedzy. Tym nie mniej, uważam za owocne zestawienia tych trzech wizji genezy kapitalizmu i poszukanie wspólnego pola wyłaniającego się między nimi. Interesować mnie tu będzie przy tym nie tyle sama historyczna geneza kapitalizmu, jaka wyłania się z pism tych autorów, co określenie pewnych warunków możliwości narodzin (i trwania) kapitalizmu, jakie identyfikuje ich myśl. Od wskazania tych warunków możliwości chciałbym przejść do zastanowienia się jakie – w myśl omawianej tu teorii – są warunki możliwości zmiany samego systemu kapitalistycznego.